

128 . Nufăru | Județ: Tulcea | Punct: Trecere bac, proprietățile A. Petre, M. L. Dumitrescu, I. Rubanschi | Anul: 2002

Anul: 2002

Cod RAN: 161062.09;161062.10;161062.11;161062.12

Perioade: Preistorie, Protoistorie, Evul Mediu

Epoci: Hallstatt, La Tène, Epoca medievală timpurie

Tipuri sit: amenajare/construcție

Categorii sit: Apărare (construcții defensive)

Autori: Corneliu Andonie, Virgil Apostol, Anca Bănăseanu, Oana Damian, Paul Damian, Constantin Haită, Vasile Ioniță, Aurel Stănică, Christina Știrbulescu, Gelu Țicleanu, Mihai Vasile, Claudia Mușter, Ovidiu Oanea, Ioana Eftimie, Andi Cârlicheanu

Instituții: Muzeul Militar Național "Regele Ferdinand I", Muzeul Național de Istorie a României, Universitatea București, Facultatea de Istorie, Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan", București, Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Bucovinei, Suceava, Institutul de Cercetări Eco-Muzeale Tulcea, Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Bucovinei, Suceava, Muzeul Național de Istorie a României, Universitatea de Arhitectură și Urbanism "Ion Mincu" București, Universitatea "Ovidius", Constanța, Universitatea "Ovidius", Constanța, Universitatea de Arhitectură și Urbanism "Ion Mincu" București

Rezumat

Cercetările arheologice din cetatea bizantină situată în intravilanul localității Nufăru, desfășurate în perioada aprilie-octombrie 2002, s-au concentrat în zona nordică a promontoriului pe care se află așezarea.

Materialul arheologic descoperit în nivel și complexe (locuințe, gropi și zone menajere) este reprezentat de ceramică, obiecte mărunte și monede.

Raport

Cercetările arheologice din cetatea bizantină situată în intravilanul localității Nufăru, desfășurate în perioada aprilie-octombrie 2002, s-au concentrat în zona nordică a promontoriului pe care se desfășoară așezarea. Cu finanțare asigurată de Direcția Arheologie din Ministerul Culturii și Cultelor, prin intermediul IAB, de MNIR și ICEM Tulcea, s-au realizat săpături cu caracter sistematic în punctul Trecere bac (= proprietatea Enache Șinghi) și săpături de salvare, în vederea descărcării terenului de sarcină arheologică, pe proprietatea Adrian Petre. Au mai fost efectuate și două săpături de salvare, cu finanțare privată, pe proprietățile Mircea Lucian Dumitrescu și Ilie Rubanschi.

Planșa 85

Punctul Trecere bac

La est de suprafața înglobând instalația portuară a cetății bizantine, descoperită în 19991, cu complexele adiacente ei2, la 2,3 m distanță de limita degajată a zidului acesteia, surprins deja pe o lungime de 14,1 m, au fost trasate 3 secțiuni, numerotate în continuarea celor din campaniile trecute, S 6, S 7 și S 8, orientate N - S, cu dimensiunile de 10 x 2 m, cu martori de pământ lași de 2 m între ele, în vederea studierii a ceea ce credeam a fi pasajul unei porți3. Reamintim că stratigrafia acestei zone a fost serios afectată de intervenția abuzivă din 2000 a proprietarului terenului, prin utilizarea mijloacelor mecanice pentru decaparea pantei dealului la baza căruia a fost amenajat complexul instalației portuare4, fiind distruse depunerile arheologice din zonă și relațiile dintre complexele adiacente (turnuri, locuințe, morminte), privându-ne de observarea unor elemente legate de utilizarea spațiului după ce instalația portuară nu a mai funcționat.

În partea de sud a secțiunilor apare stânca nativă, amenajată în trepte, depunerile arheologice

înregistrându-se până la cota -2,5 m față de actualul nivel al solului, după intervenția amintită. În ceea ce privește monumentul bizantin, descoperirea în secțiunile cercetate, la 1 m distanță de stâncă spre nord, a unui zid orientat V - E, lat de 0,9 m, vizibil deocamdată doar pe înălțimea de 0,4 m. Spațiul dintre zid și stâncă fiind umplut cu pământ galben, ca și în cazul zidului instalației portuare, ridică numeroase semne de întrebare, la care sperăm că vom dobândi răspunsuri în campaniile viitoare. În schimb, săpăturile în S 6 și S 7 au contribuit la completarea informației privind necropola de înhumăție creștină din zonă, reperată din 1999. Au fost cercetate parțial 17 morminte, cu scheletele în stadii diverse de conservare. Mormintele sunt orientate V - E, organizate în trei șiruri paralele. În general s-a practicat inhumarea individuală, în câteva cazuri fiind vorba probabil de reinhumări, existând un singur exemplu în care o inhumare a afectat un mormânt anterior. Unele morminte au gropile amenajate în stâncă sau în pământul galben lutos care o acoperă. Se înregistrează depunerea pe pat de pietre, delimitarea cu pietre, prezența unei amenajări din olane, urme de cărbune, precum și un cui de fier, indiciu probabil al existenței unui sicriu de lemn. Scheletele, parțial vizibile, deoarece porțiuni din ele sunt rămase în martorii de pământ ai secțiunilor, urmând a fi recuperate într-o campanie viitoare, apar întinse pe spate, cu craniile în poziție normală sau așezate fie pe partea dreaptă, fie pe cea stângă, cu brațele așezate în diverse poziții, cu picioarele întinse, uneori ușor deranjate. În cazurile în care s-a putut observa poziția brațelor, s-au înregistrat două variante, cu ambele brațe încrucișate pe bazin și cu ambele brațe încrucișate pe piept; 7 dintre morminte conțin inventar compus din: o piesă stamena devalorizată din prima jumătate a secolului XIII (Constantinopol - imitație "latină" cu modul mic de tip A), piese de podoabă, de cult și accesorii vestimentare (piese spiralate din bronz, prinse eventual pe un vâl, cercei din bronz, un colan din plăcuțe de argint și bronz, o cruciuliță de chihlimbar, mărgelă de sticlă, os și chihlimbar, un inel din bronz, brățări de sticlă, năsturași globulari de bronz).

Mormintele descoperite în 2002 se adaugă celor cercetate în campaniile 1999-20015; amplasarea, ritul și ritualul, inventarul conținut ne conduc la ideea că aceste complexe aparțin necropolei încadrate în secolele XI-XII, acoperind eventual și începutul secolului XIII, localizată în punctul cel mai înalt al promontoriului nufărean (Piatră/km 104), necropolă care se extindea și pe panta estică a acestuia⁶.

Informații suplimentare online

[Raportul 2033 din cronica.cimec.ro](http://raportul2033.cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](http://localizare.pe.harta.folosind.Mapserver.Cimec.ro)
